

Ostu regula Latvijā

Publicēts: 27.02.2020.

Kopš 2019.gada 24.marta ir spēkā un tieši piemērojama Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/352 (2017.gada 15.februārī), ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finanšu pārredzamību.

Regula ir izveidota no pārredzamiem, taisnīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem, kas attiecas uz ostas infrastruktūras un ostu pakalpojumu finansēšanu. Mērķis ir nodrošināt ostas komercstratēģijas un investīciju plānu, kā arī vispārējās ostas politikas pilnīgu atbilstību konkurences noteikumiem. Jo īpaši finansiālo attiecību pārredzamība ļaus nodrošināt godīgu un efektīvu valsts atbalsta kontroli, tādējādi novēršot tirgus izkropļojumus.

[Saite uz Ostas regulu.](#)

Atbilstoši Ostas regulas 16. un 17. panta prasībām, dalībvalstīm jāinformē par sūdzību izskatīšanas procedūru un atbildīgajām sūdzību izskatošajām iestādēm.

Regula paredz virkni prasību, kas attiecas uz ostu pārvaldes iestādēm un kompetentajām iestādēm. Analizējot definīcijas, regulas 2.panta 3.punktā minētā "kompetentā iestāde" un 2.panta 5.punktā minētā "ostas pārvaldes iestāde" pēc to funkcijām, Latvijas gadījumā ir viena un tā pati iestāde. Latvijā tā ir ostas pārvalde, uz kuru attiecas lielākā daļa Regulas normu. Ostas pārvalde ir publisko tiesību subjekts, kas nodrošina ostas pārvaldīšanu un veic dažādas valsts pārvaldes funkcijas saskaņā ar Likumu par ostām. Šis likums reglamentē ostu darbības principus un pārvaldes kārtību. Ostas pārvaldes struktūru, ostas valdes un ostas pārvaldnieka tiesības un pienākumus nosaka ostas pārvaldes nolikums. Latvijas ostu pārvaldēs izpildvara ir tieši pakļauta ostas valdei, kura ir augstākā lēmējinstītūcija. Ostu valdes pieņemtie lēmumi attiecībā uz trešajām personām ir administratīvie akti. Ostu valdes izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā un citos speciālajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Latvijas Republikā kā sūdzības izskatošajā institūcija ir Administratīvā rajona tiesa, kura izskata sūdzības par valsts un pašvaldību institūciju lēmumiem un faktisko rīcību.

Administratīvā rajona tiesa pēc personas pieteikuma veic kontroli pār institūcijas izdota administratīvā akta vai faktiskās rīcības tiesiskumu un pamatotību, kā arī personas publiski tiesisko pienākumu vai tiesību noskaidrošanu. Administratīvajā rajona tiesā var vērsties ikviena rīcībspējīga fiziska vai privāto tiesību juridiska persona, ja valsts institūcija no valsts varas nesējas pozīcijām, pieņemot šai personai individuāli adresētu lēmumu vai veicot attiecībā uz šo personu kādu darbību, būs aizskārusi šīs personas tiesības. Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu var vērsties arī citas personas, kuru tiesības vai tiesiskās intereses ierobežojis attiecīgais ostas pārvaldes lēmums.

Pārkāpuma (sūdzības) izskatīšanas process norisinās saskaņā ar Administratīvā procesa likumu. Administratīvā procesa likuma 6.nodaļa nosaka administratīvā procesa norisi un lēmumu pieņemšanu iestādē. Lietas izskatīšanu tiesā regulē Administratīvā procesa likuma C daļa "Administratīvais process tiesā". Spriedums tiek taisīts saskaņā ar šā likuma 26.nodaļu "Spriedums". Administratīvās tiesas spriedums stājas spēkā pēc tam, kad beidzies tā pārsūdzēšanas termiņš. Ja tas nav pārsūdzams, tad tas stājas spēkā pasludināšanas dienā. Administratīvās rajona tiesas spriedumu ir iespējams pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, savukārt tās spriedumu var pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Savukārt, sūdzības par Regulas normu piemērošanu konkurences jomā sniedzamas Konkurences padomē, kuras darbības mērķis ir nodrošināt iespēju tirgus dalībniekiem veikt ekonomisko darbību brīvas un godīgas konkurences apstākļos, kā arī veicināt konkurences attīstību visos tautsaimniecības sektoros sabiedrības interesēs. Konkurences padome darbojas saskaņā ar Konkurences likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Tā, cita starpā, uzrauga, kā tiek ievērots tirgus dalībnieka dominējošā stāvokļa jaunprātīgas izmantošanas un kartēļa veidošanas aizliegums. Saskaņā ar Konkurences likuma 8.pantu Konkurences padome pieņem saistošus lēmumus. Konkurences likuma 26.pants nosaka kārtību, kādā norisinās lietas (sūdzības) izskatīšanas procedūra. Konkurences padome pieņem lēmumus sešu mēnešu laikā no lietas ierosināšanas dienas. Konkurences padomes lēmumus ir iespējams pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Administratīvās rajona tiesas spriedumu ir iespējams pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, savukārt tās spriedumu var pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Strīdi Regulas 11.panta (Finansiālo attiecību pārredzamība), 12.panta (Maksas par ostu pakalpojumiem) un 13.panta (Maksas par ostas infrastruktūras lietošanu) kontekstā iespējami attiecībā uz ostas valdes kompetenci un tās lēmumiem vai rīcību. Līdz ar to sūdzības šajās jomās izskatāmas administratīvā procesa ietvaros institūcijā (ostas pārvaldē) un tiesā, tādejādi nodrošinot neatkarīgu, objektīvu un kompetentu tiesu varas kontroli pār ostas darbību.

Institūcijas, kas izskata sūdzības par ostas pārvaldes administratīvajiem aktiem (lēmumiem) un faktisko rīcību Latvijas Republikā, un to kontaktinformācija:

Sūdzību izskatošā iestāde	Kontaktinformācija
Rīgas brīvostas valde	Adrese: Kalpaka bulv. 12, Rīga, Latvija, LV-1010 Tālr.: +371 67030800 Fakss: +371 67030835 e-pasts: info@rop.lv
Ventspils brīvostas valde	Adrese: Jāņa iela 19, Ventspils, Latvija, LV-3601 Tālr.: +371 63622586 Fakss: +371 63621297 e-pasts: info@vbp.lv
Liepājas speciālās ekonomiskās zonas valde	Adrese: Fēniksa iela 4, Liepāja, Latvija, LV- 3401 Tālr.: +371 63427605 Fakss: +371 63480252 e-pasts: lsez@lsez.lv
Konkurences padome	Adrese: Brīvības iela 55, 2. korp., Rīga, Latvija, LV-1010 Tālr.: +371 67282865 Fakss: +371 67242141 e-pasts: konkurence@kp.gov.lv
Administratīvā rajona tiesa Rīgas tiesu nams	Adrese: Baldones iela 1A, Rīga, Latvija, LV-1007 Tālr.: +371 67077902 Fakss: +371 67077908 e-pasts: riga.administrativa@tiesas.lv
Administratīvā rajona tiesa Jelgavas tiesu nams	Adrese: Atmodas iela 19, Jelgava, Latvija, LV-3007 Tālr.: +371 63012516 Fakss: +371 63012532 e-pasts: jelgava.administrativa@tiesas.lv
Administratīvā rajona tiesa Liepājas tiesu nams	Adrese: Lielā iela 4, Liepāja, Latvija, LV-3401 Tālr.: +371 63407901 e-pasts: liepaja.administrativa@tiesas.lv
Administratīvā rajona tiesa Valmieras tiesu nams	Adrese: Voldemāra Baloža iela 13a, Valmiera, Latvija, LV - 4201 Tālr.: +371 64250505 , +371 64250500 Fakss: +371 64250515 e-pasts: valmiera.administrativa@tiesas.lv
Administratīvā rajona tiesa Rēzeknes tiesu nams	Adrese: Atbrīvošanas aleja 88, Rēzekne, Latvija, LV-4601 Tālr.: +371 64607711 , +371 64607725 Fakss: +371 64622008 e-pasts: rezekne.administrativa@tiesas.lv
Administratīvā apgabaltiesa	Adrese: Baldones iela 1A, Rīga, Latvija, LV-1007 Tālr.: +371 67077901 , +371 67359867 Fakss: +371 67077920 e-pasts: administrativa.apgabals@tiesas.lv

Augstākā tiesa

Adrese: Brīvības bulvāris 36, Rīga, Latvija, LV-1511

Tālr.: [+371 67020350](tel:+37167020350)

Fakss: [+371 67020351](tel:+37167020351)

e-pasts: at@at.gov.lv

<https://www.tiesas.lv/tiesas/saraksts/administrativas-tiesas-3380>

<https://www.sam.gov.lv/lv/ostu-regula-latvija>